

**NUMBRI BRONEERIMISE ANDMEKOGU**

**KASUTAJAJUHEND**

**SIDETEENUSE OSUTAJATELE**

# SISUKORD

SISUKORD.....	2
SISSEJUHATUS .....	2
LÜHENDID .....	2
1. NBA ÜLDINE ÜLEVAADE.....	4
2. SISSELOGIMINE .....	9
3. NBA AVALEHT .....	9
4. PÄRINGUD .....	11
4.1. Numbrivahemiku päring .....	11
4.2. Broneeritud numbrite päring .....	14
4.3. Vabade numbrite päring .....	15
4.4. Numbrilubade päring .....	16
4.5. Numbripäring .....	18
5. LOAD.....	19
5.1. Numbrilubade kooskõlastamine.....	19
6. NUMBRID .....	23
6.1. Vabastamine .....	23
6.2. Numbrite broneerimine .....	26
6.3. Marsruutimisnumbrite haldus .....	29
6.4. Broneeritud numbrite allalaadimine.....	31
6.5. Numbriplaani allalaadimine .....	32
7. NUMBRILIIKUVUS .....	33
8. VÄLJU .....	33

## SISSEJUHATUS

Numbri broneerimise andmekogu (edaspidi NBA) on andmekogu, mille kaudu toimub numeratsiooniplaani (telefoninumbrite) haldamine, numbrite broneerimine ja selle kasutamise õiguste haldamine. Käesolev juhise annab ülevaate NBA funktsionaalsusest ja juhiseid numbriloo omanikele andmekogu kasutamise võimalustest ning eeldused numbrite broneerimisega seotud tegevuste läbiviimiseks.

## LÜHENDID

**MTR** - Majandustegevuse register, mis on asutatud erinõuetega tegevusaladel tegutsevate ettevõtjate, seadusega nimetatud asutuste, sihtasutuste ja mittetulundusühingute (edaspidi ettevõtja) üle avalikkusele kättesaadaval viisil arvestuse pidamise ja järelevalve teostamise eesmärgil

**NBA** - Numbri broneerimise andmekogu

**NBA NL** - Numbri broneerimise andmekogu Numbriliikuvuse moodul, mille kaudu tagatakse numbriliikuvusega seotud toimingud.

**NLO** - Sideettevõtja või teenuseosutaja kes omab numbriluba e Numbriloe omanik

**NLO kasutaja** - Numbriloe omaniku poolt määratud andmekogu kasutaja

**TTJA** - Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

**TTJA kasutaja** - Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti poolt määratud andmekogu kasutaja

**Andmekogu kasutaja** - nii TTJA kasutaja kui ka NLO kasutaja

# 1. NBA ÜLDINE ÜLEVAADE

NBA on andmekogu, mille kaudu hakkab toimuma numeratsiooni haldamine, kasutamine ja numbrite broneerimine. Numeratsiooni haldamine seisneb numeratsiooni eraldamises ja broneerimises vastavalt Eesti numeratsiooniplaanile ning järelevalves numeratsiooni kasutamise üle. Andmekogusse kantakse lubade menetluse lõpptulemused st eelnev lubade menetlemise protseduur (otsuste vormistamine, riigilõivude tasumine) tehakse andmekogu väliselt Majandustegevuse registris (MTR) aadressil <https://mtr.mkm.ee/>.

NBA on paindlik uute funktsionaalsuste ja toimingute lisamise või nende kiire muutmise vajaduse osas.

Küsimusi ja kaebusi tehnilistest probleemidest NBA kohta võib edastada aadressile [nlkasutajaabi@ttja.ee](mailto:nlkasutajaabi@ttja.ee) või [nltehnilinetugi@ttja.ee](mailto:nltehnilinetugi@ttja.ee).

**NBA** võimaldab järgmisi toiminguid:

1. uute NBA kasutajate (NLO kasutajad) haldust;
2. numeratsiooni haldust (sisaldab kõiki Eesti numeratsiooniplaani kuuluvaid vabu ning broneeritud numbreid numbriliikide kaupa, vajadusel uue numbriliigi kohaste numbrite lisamist);
3. numbrilubade haldust ning andmete kooskõlastamist;
4. numbrite broneerimist koos marsruutimisnumbri omistamise, kustutamise, muutmise võimalusega ning numbrite broneeringu vabastamist;
5. annab ülevaate numbrilubade kehtivustähtaegade lõppemise lähenemise ja kehtivuse kaotanud numbrilubade kohta;
6. vahetada andmeid ja teateid e-mailiga numbriloo omaniku ja TTJA vahel;
7. vahetada informatsiooni NBA NL kaudu teisaldataud numbritest, mille tulemusel asendatakse teisaldataud numbri vana omanik uue omanikuga;
8. teha NBA kasutajatel võimalikult detailselt päringuid ning koostada statistikat väljastatud numbrilubade, broneeritud numbrite, vabade numbrite ning numbriliigi põhiselt kogu numeratsiooni puudutava info kohta;
9. salvestada, printida punktis 8 toodud päringute ja statistika tulemused ning moodustada sellest fail .csv ja .xml formaadis;
10. alla laadida NBA kasutajatel NBAs broneeritud numeratsioon kogu olemasoleva informatsiooniga .csv ja .xml formaadis alla laadimise või etteantud kuupäeva seisuga;
11. säilitada ajalugu kõikide numbri broneerimisega seotud NBAs tehtud toimingute kohta (number, numbri staatus, staatuse alguse aeg, muudatuste teostaja, numbri omanik, numbri puhkuse staatuse lõpuaeg, marsruutimise number);
12. teostada pidevalt kõiki kontrolltoiminguid, mis on vaja korrektse NBA kasutamise, numbrite ja numbrilubade haldamise, numbrite broneerimise ja vabastamise ning järelevalve toiminguteks.

**NBA ei** võimalda järgmisi toiminguid:

1. kasutajaks mitteregistreeritud isikutel (keda ei ole kantud kasutajate registrisse ning kellel puudub numbriluba) andmekogule juurdepääsemist ega selle kasutamist. Antud piirang ei kehti avalikku liidest kasutavale „numbrikuuluvuse päringu“ teostajale.
2. ühe ja sama numbril topelt broneerimist,
3. vastavasse numbriliiki ja numeratsioonialasse mittekuuluvate numbrite broneerimist;
4. broneerimisele mitte kuuluvate või mittestandardse pikkusega numbrite broneerimist;
5. 6 kuu jooksul numbril broneerimist pärast selle broneeringust vabastamist ja juhtumil kui TTJA lühendab selle numbril puhkusele oleku aega;
6. NLOl broneerida numbrilool märgitud kogusest rohkem numbreid,
7. NLOle mittekuuluvate broneeritud numbrite lahti märkimist(vabastamist).

**NBA teostab** järgnevaid kontrole:

1. Numbril kontroll

*1.1 enne numbril broneerimise toimingul lõpetamist.*

- 1.1.1 kehtiva vastavat numbriliiki kooskõlastatud numbrilool olemasolu kontroll,
- 1.1.2 kasutaja õiguse kontroll (kas toimingul teostaja on kasutajate nimekirjas olemas)
- 1.1.3 numbriliigi koguse põhisuse kontroll
- 1.1.4 numbril kuuluvuse kontroll broneeritavasse numeratsioonialasse
- 1.1.5 numbril staatuse kontroll
- 1.1.6 numbril pikkuse vastavuse kontroll standardpikkusele

*1.2 enne broneeritud numbril vabastamise toimingul lõpetamist*

- 1.2.1 kehtiva vastavat numbriliiki kooskõlastatud numbrilool olemasolu kontroll;
- 1.2.2 kasutaja õiguse kontroll (kas toimingul teostaja on kasutajate nimekirjas olemas)
- 1.2.3 numbriliigi koguse põhisuse kontroll;
- 1.2.4 numbril kuuluvuse kontroll broneeritud numbrite numeratsioonialasse;
- 1.2.5 numbril staatuse kontroll;
- 1.2.6 vabastamise staatuse ja puhkuse aja määramine vastavalt standardpikkusele;

*2. Numbrilool kontroll enne numbrilool lisamise ja muutmise või pikendamise toimingute lõpetamist.*

- 2.1 numbrilool päise ja sisu kontroll;
- 2.2 numbrilool kõikide väljade täitmise vajaduse kontroll;
- 2.3 numbrilool numbril unikaalsuse kontroll;
- 2.4 kogusepõhise numbrilool numbriliigi unikaalsuse kontroll (sideteenuse osutajale ühe liigi kohta 1 numbriluba);

- 2.5 üksiknumbri põhise numbriloe numbri unikaalsus (ega ei ole juba antud sellele numbrile luba);
- 2.6 üksiknumbri põhise numbriloe numbri broneeritavus (kas on vaba, broneeritav sellest numeratsioonialast, õige pikkusega);
- 2.7 NBA kasutajate nimekirjas numbriloe omaniku olemasolu kontroll;
- 2.8 Koguse põhise numbriliigi koguse kontroll (uue loa lisanduv, vähendatav kogus peab olema >0);
- 2.9 Numbriloe kehtivuse aja muutmise kontroll (loa kehtivuse alguse aja ja lõppemise aja vahe peab olema 1 aasta);
- 2.10 Numbriloe omanikule kooskõlastamisele saadetud numbriloe päise mittemuudetavuse kontroll;
- 2.11 Numbriloe piiramise, sulgemise, kooskõlastamise kontroll (peab olema täidetud piiramise, sulgemise ja tagasilükkamise põhjus).

Funktsionaalselt kasutab **NBA rakendus** suhtlemisel järgmisi liideseid:

- 1. TTJA liides (Web liides)
- 2. Numbriloe omaniku liides (M2M ja/või Web liides)
- 3. Avaliku päringu esitaja liides (Web liides)
- 4. Kasutajatoe liides (Web liides)
- 5. Administraatori liides (Web liides)

NBAle igakordsel **juurdepääsul toimub** andmekogu kasutaja isikusamasuse tuvastamine ID-kaardi või mobiil-ID alusel. Euroopa Liidu liikmesriigi eID kasutajatele toimub sissepääs RIA autentimisteenuse TARA kaudu.

**Kõik NBA** kaudu tehtavad toimingud nii NLOl, TTJAl kui ka avaliku päringu esitajal **toimuvad** veebiteenuste kaudu.

Infovahetus toimub **sõnumite edastusena (määratud kasutajate) osapoolte vahel e-posti aadressile**. Seega on oluline e-posti aadresside õigsus! **NBA võimaldab** perioodiliste teadete edastamist kas NLO ja/või TTJA kontaktisiku e-posti aadressile pärast vastava toimingu sooritamist.

Süsteemi poolt saadetavateks teadeteks NLO kasutajate e-posti aadressile on:

- 1. numbriloe kooskõlastamise, aktsepteerimise või tagasilükkamise teade;
- 2. NLO poolt broneeritud/vabastatud numbrite kinnituse teade (NLO kontaktisikule);
- 3. numbriloe kehtivuse lõppemise hoiatuse teade;

4. broneeritavate numbrite piirmäära saabumise teade (ainult telefoni ja mobiiltelefoni numbrite koguse põhise numbriloo puhul - 1 kord kuus teavitatakse sellest NLO kasutajat (kontaktsikut). Piirmääraks on 100 numbrit);
5. broneeritud numbrite TTJA poolt erandjuhul vabastamise info;
6. broneeritud ja vabastatud, kehtivuse kaotanud, teisaldatud numbritest ülevaate andmise teavitus (süsteem moodustab ning saadab iga päev teate **NLO** poolt määratud e-posti aadressile eelmisel päeval broneeritud, vabastatud, teisaldatud, kehtivuse kaotanud numbritest, märkides teates järgmist „Toome Teieni informatsiooni Numbriloo Broneerimise Andmekogus viimase 24 tunni jooksul broneeritud ja vabastatud numbritest“. Informatsioon eelmisel päeval broneeritud, vabastatud, teisaldatud ning kehtivuse kaotanud numbritest esitatakse CSV või XML formaadis);
7. Veateated. Veateated kuvatakse ekraanile punase väljaga.

**NBA kasutajad on:**

• **TTJA kasutaja**, kes saab teostada järgmisi tegevusi :

- (1) Sideettevõtjate haldus (kontaktandmete sisestamine, kasutajate (sh administraatori õigusega) sisestamine)
- (2) Numbrilubade haldus (numbrilubade sisestamine, muutmine, pikendamine, piiramine, sulgemine)
  - Numbriloo numbrite koguse määramine ja suurendamine
  - Numbriloo numbrite koguse vähendamine
  - Numbrilubade aktsepteerimine, juhul kui NLO kasutaja ei ole seda teinud 1 ööpäeva jooksul
  - Numbrite vabastamine erijuhtudel (broneeringu tühistamine)
  - Lühinumbrite ja tunnuskoodide broneerimine
- (3) Numbriloo toimingute järelevalve (numbriloo olemasolu, kehtivuse lõpu ja taimerite jälgimine)
- (4) Numbriloo järelevalve päringud
- (5) Infopäringud (numbrilubade, numbrivahemiku ja broneeritud numbrite päringud)

• **NLO kasutaja**, kes saab teostada järgmisi tegevusi:

- (1) Numbriloo andmete kooskõlastamine (aktsepteerimine/tagasilükkamine 1 ööpäeva jooksul) pärast TTJA kasutaja poolt numbriloo sisestamist
- (2) Numbrite (va lühinumbrite ja tunnuskoodide) broneerimine (numbriloo numbrite koguse piires) pärast numbriloo andmete kooskõlastamist
- (3) broneeritud numbritele marsruutimisnumbrite omistamine, nende muutmine või kustutamine
- (4) Numbrite vabastamine
- (5) Infopäringud (numbrilubade, numbrivahemiku ja broneeritud numbrite päringud)

(6) Broneeritud numbrite andmebaasi ja muudatuste allalaadimine (CSV ja XML formaat)

- **Avalik infoteenus, tarbijad või kolmandad osapooled**, kes saavad teostada infopäringut numbrite kuuluvuse kohta (st sisestatakse number, mille omaniku tahetakse teada).



## 2. SISSELOGIMINE

Numbri broneerimise andmebaas asub aadressil <https://nba.ttja.ee>

Sisselogimine toimub ID-kaardiga või mobiil-ID-ga, Euroopa Liidu liikmesriigi eID kasutajatele toimub sissepääs RIA autentimisteenuse TARA kaudu.

Peale kasutaja tuvastamist kuvatakse kuva päises kasutaja nimi ja ettevõtte nimi.

Süsteem kuvab rakenduse menüü vastavalt kasutaja õigustele.

## 3. NBA AVALEHT

NBA on vasaku menüüga. Vasakus menüüs on järgmised valikud:

- Päringud
  - Numbrivahemikud
  - Broneeritud numbrid
  - Vabad numbrid
  - Numbriload
  - Numbripäring
- Load
  - Kooskõlasta
- Numbrid
  - Broneeri
  - Vabasta
  - Marsruutimisnumbrid
  - Sõnumite allalaadimine
  - Numbriplaani allalaadimine
- Numbriliikuvus
- Välju

**Numeratsioonivahemike, broneeritud numbrite, vabade numbrite, numbrilubade ja numbri päringute** esitamine toimub menüüpunktis „Päringud“

**Lubade andmete kooskõlastamine** toimub menüüpunktis „Load“.

**Numbrite broneerimine, vabastamine, numbritele marsruutimisnumbrite omistamine ja broneeritud numbrite andmebaasi või selle muudatuste allalaadimine ning sõnumite allalaadimine toimub** menüüpunktis „Numbrid“

**Numbri liikuvuse** toimingud tehakse menüüpunkti „Numbriliikuvus“ kaudu.

Süsteemist väljumine toimub menüüpunktist Välju.

Esileht näeb välja järgmine

NBA	
KASPAR LUTS	
TEST OP1	
Päringud	
Numbrivahemikud	
Broneeritud numbrid	
Vabad numbrid	
Numbriload	
Numbripäring	
Load	
Kooskõlasta	
Numbrid	
Broneeri	
Vabasta	
Marsruutimisnumbrid	
Allalaadimine	
Sõnumite allalaadimine	
Numbriplaani allalaadimine	
Numbriliikuvus	
Välju	

## 4. PÄRINGUD

Menüü esimene valik on „Päringud“. Päringute alt saab otsida numbrivahemikke, broneeritud numbreid, vabu numbreid, numbrilube ja numbrite kuuluvust (numbripäring).

### 4.1. Numbrivahemiku päring

**Numbrivahemiku** päringu abil saab **NLO kasutaja** etteantud numeratsioonivahemiku kohta statistikat, informatsiooni konkreetsete numbrite oleku ning teostatud muudatuste kohta detailandmeid.

Numbrivahemiku päringu otsingus tuleb määratleda detailsuse tase- kas otsitakse vahemikku või numbrit. Valida tuleb menüüst numbriliik. Valides detailsuse tasemeks vahemik, sisestades numbrivahemiku kriteeriumid kuvatakse otsingu tulemused vajutades nupule „otsi“.

KASPAR LUTS TEST OP1	Numbrivahemiku päring
Päringud	
Numbrivahemikud	
Broneeritud numbrid	
Vabad numbrid	
Numbriload	
Numbripäring	
Load	
Kooskõlasta	
Numbrid	
Broneeri	
Vabasta	
Marsruutimisnumbrid	
Allalaadimine	
Sõnumite allalaadimine	
Numbriplaani allalaadimine	
Numbriliikuvus	
Valju	

Detailsuse tase:	Vahemik
Numbriliik:	Telefoninumbrid
Numbrivahemiku algus:	Telefoninumbrid
Numbrivahemiku lõpp:	Mobiiltelefoninumbrid
Numbrivahemiku lõpp:	Lühinumber
Numbrivahemiku lõpp:	Numeratsiooniala "800" teenusnumber
Numbrivahemiku lõpp:	Numeratsiooniala "900" teenusnumber
Numbrivahemiku lõpp:	Numeratsiooniala "901" teenusnumber
Numbrivahemiku lõpp:	Tehniline prefiks
Numbrivahemiku lõpp:	Numeratsiooniala "907" teenusnumber
Numbrivahemiku lõpp:	Numeratsiooniala "70" teenusnumber
Numbrivahemiku lõpp:	Prefiks (kasutajagruppide siseste teen
Numbrivahemiku lõpp:	Prefiks ( kasutajagruppide siseste teen
Numbrivahemiku lõpp:	Mittebroneeritav number
Numbrivahemiku lõpp:	Operaatorikood
Numbrivahemiku lõpp:	Riigisisese signalisatsioonipunkti kood
Numbrivahemiku lõpp:	Rahvusvahelise signalisatsioonipunkti k
Numbrivahemiku lõpp:	Sideteenuse osutaja number (IIN)
Numbrivahemiku lõpp:	Mobiiltelefonivõrgu kood (MNC)
Numbrivahemiku lõpp:	DNIC

*Detailsuse tase* „**vahemik**“ korral kuvatakse statistika numbrivahemiku kohta numbriliikide kaupa:

#### 1. Numbriliik

#### 2. Vabade numbrite arv

#### 3. Kehtetute numbrite arv

#### 4. Numbriluba omaniku nimi

#### 5. Broneeritud numbrite arv - arv kokku ja NLOe kaupa

#### 6. Puhkusel olevate numbrite arv - arv kokku ja NLOe kaupa

## Otsingu tulemus

**Numbrivahemiku päring**

Detailsuse tase:   
Numbriliik:   
Numbrivahemiku algus:   
Numbrivahemiku lõpp:   
Numbri osaline algus:

Vahemiku algus: 4467701 Vahemiku lõpp: 4467705

Nr	Numbriliik	Vabade numbrite arv	Kehtetute numbrite arv	Omanik	Broneeritud numbrite arv	Puhkusel numbrite arv	
1	Telefoninumbrid	0	0		5	0	<input type="text" value="Numbrid"/>
				Elion Ettevõtted Aktsiaselts	5	0	

Klikates nupule „Numbrid“ kuvatakse numbrite nimekiri koos detailandmetega.

**Numbrivahemiku päring**

Detailsuse tase:   
Numbriliik:   
Numbrivahemiku algus:   
Numbrivahemiku lõpp:   
Numbri osaline algus:

Nr	Number	Numbri olek	Oleku alguse aeg	Muudatuse teostaja	Numbriloo omanik	Puhkuse lõpu aeg	Marsruutimisnumber
1	4467701	Broneeritud	2.07.2002	Süsteem	Süsteem	Elion Ettevõtted Aktsiaselts	Ajalugu
2	4467702	Broneeritud	2.07.2002	Süsteem	Süsteem	Elion Ettevõtted Aktsiaselts	Ajalugu
3	4467703	Broneeritud	2.07.2002	Süsteem	Süsteem	Elion Ettevõtted Aktsiaselts	Ajalugu
4	4467704	Broneeritud	2.07.2002	Süsteem	Süsteem	Elion Ettevõtted Aktsiaselts	Ajalugu
5	4467705	Broneeritud	2.07.2002	Süsteem	Süsteem	Elion Ettevõtted Aktsiaselts	Ajalugu

1

Detailandmetelt on võimalik vaadata ka numbri ajalugu. Tagasi nimekirjale saab nuppu „Tagasi“ vajutades.

Süsteem võimaldab igalt realt liikuda numbri tasemele - **staatuste ajalugu**, kuvades järgmised andmed: number, numbri olek, oleku alguse aeg, muudatuse teostaja, **NLO** nimi ja olemasolul marsruutimisnumber.

**Staatuste ajalugu** - kuvab konkreetsete numbritega seotud muutused

## Numbrivahemiku päring

Detailsuse tase:

Numbri liik:

Numbrivahemiku algus:

Numbrivahemiku lõpp:

Numbri osaline algus:

Numbri 81000400 ajalugu

Nr	Numbri olek	Oleku alguse aeg	Muudatuse teostaja	Numbriloo omanik	Marsruutimisnumber
1	Broneeritud	2.02.2009	Kaspar Luts	TEST OP1	

Otsingu tulemusi on võimalik printida paberkandjale ning salvestada CSV, XML formaadis.

*Detailsuse tase* „number“ korral kuvatakse kõik numbrid vahemikus eraldi reana.

1. Number
2. Numbri **olek** (vaba, broneeritud, puhkusel, kehtetu)
3. Oleku **alguse** aeg
4. Muudatuste teostaja
5. **NLO nimi** (kellele broneeritud, numbriloo puhkuse puhul eelmine **NLO nimi**)
6. „Puhkusel“ oleku puhul ka puhkuse **lõpu** aeg
7. Marsruutimisnumber (juhul kui on eelnevalt omistatud)

Nr	Number	Numbri olek	Oleku alguse aeg	Muudatuse teostaja	Numbriloo omanik	Puhkuse lõpu aeg	Marsruutimisnumber
1	8002987	Vaba					Ajalugu
2	8002988	Vaba					Ajalugu
3	8002989	Vaba					Ajalugu
4	8002990	Broneeritud	16.09.2005	kati kati	Via Tel OÜ		Ajalugu
5	8002991	Puhkusel	15.09.2005	kati kati	Via Tel OÜ	15.03.2006	Ajalugu
6	8002992	Puhkusel	15.09.2005	kati kati	Via Tel OÜ	15.03.2006	Ajalugu

**Märkus!** NBAs numbriloo olekuga „kehtetu“ määratakse ära numbrid, mis ei kuulu broneerimisele ehk numeratsiooniplaani kohased numbrid, mis asuvad mitte kasutusel olevates numeratsioonialades ja mis ei kuulu broneerimisele. Siia alla kuuluvad ka 7-kohalised mobiilinumbrid, mille kasutamisest NLO on loobunud ning NBAs need ettevõtte nimelt vabastanud.

**NLO kasutaja** võib jätkata uue päringuga

## 4.2. Broneeritud numbrite päring

**Broneeritud numbrite** päringu abil leiab **NLO** kasutaja informatsiooni broneeritud numbritest, numbriloo olemasolust, selle väljaandmise ning kehtivuse kuupäevast ja numbriloo omanikust.

**Broneeritud numbrite** päringu otsingusse tuleb sisestada numbriloo omanik, numbriliik, üksiknumber või numbrivahemiku algus/lõpp või osaline algus.

**Märkus!** Numbriliik peab olema alati täidetud - vastasel juhul päringut ei teostata.

Soovitav päringute tegemisel süsteemile ette anda tulemuse kiiremaks kuvamiseks täpsustavaid andmed üksiknumbri, numeratsioonivahemiku alguse ja lõpu või numbriloo osalise alguse kohta.

Süsteem väljastab **numbrite info** numbriliikide kaupa (kui üksiknumber pole broneeritud, siis edastatakse vastav teade).

### **Märkus!**

1. Kui on valitud numbriliik ja numbrivahemik; siis infosüsteem kontrollib etteantud vahemiku numeratsiooniala kuuluvust numbriliiki. Mittekuuluvuse korral kuvab süsteem teate „*Otsingutingimustele vastavaid broneeritud numbreid ei leitud*“. Seejärel tuleb NLO kasutajal veenduda ega ole valitud vale numbriliik;

2. Kui NLO kasutaja poolt on numbriliik õigesti valitud ning süsteem annab sama teate, siis on tegemist mitte broneeritud numbritega e vabade numbritega.

Otsingutulemused on kuvatud veeru „Number“ järgi kasvavalt. Tulemustes kuvatakse

1. **NLO** nimi
2. Broneeritud number
3. Loa number
4. Numbriloo väljastamise aeg
5. Numbriloo kehtivuse aeg

NBA

**KASPAR LUTS**  
 TEST OP1

### Broneeritud numbrite päring

Numbriloe omanik:

TEST OP1

Numbriliik:

Mobiiltelefoninumbrid

Üksiknumber:

Numbrivahemiku algus:

Numbrivahemiku lõpp:

Numbri osaline algus:

Kokku leiti **29** kirjet.

Nr	Omanik	Number	Loa number	Väljaandmise aeg	Kehtivuse aeg
1	TEST OP1	81000403	1234	2.02.2009	2.02.2010
2	TEST OP1	81000404	1234	2.02.2009	2.02.2010
3	TEST OP1	81000405	1234	2.02.2009	2.02.2010
4	TEST OP1	81000406	1234	2.02.2009	2.02.2010

Otsingu tulemusi on võimalik printida paberkandjale ning salvestada CSV ja XML formaadis.

Kasutaja võib jätkata uue päringuga.

### 4.3. Vabade numbrite päring

**Vabade numbrite** päringu abil leiab **NLO** kasutaja informatsiooni vabadest numbritest, mille hulgast on võimalik enesele numbreid broneerida. Vabade numbrite päring võimaldab **NLO** kasutajal leida ka vahemikku kuuluvaid järjestiknumbreid, mille arv tuleb eelnevalt päringu tegija poolt määrata.

**Vabade numbrite** päringu otsingusse tuleb sisestada numbriliik, soovi korral järjestikuste numbrite arv, üksiknumber või numeratsioonivahemiku algus/lõpp või osaline algus.

**Märkus!** Numbriliik peab olema alati täidetud - vastasel juhul päringut ei teostata.

Klikates nupule „Otsi“ kuvatakse otsingu tulemused:



**NBA**

**KASPAR LUTS**  
 TEST OP1

Päringud

Numbrivahemikud

Broneeritud numbrid

**Vabad numbrid**

Numbriload

Numbripäring

Load

Kooskõlasta

Numbrid

Broneeri

Vabasta

Marsruutimisnumbrid

Allalaadimine

Sõnumite allalaadimine

Numbriplaani allalaadimine

Numbriliikuvus

Valju

### Vabade numbrite päring

Numbriliik:

Järjestik numbrite arv:

Üksiknumber:

Numbrivahemiku algus:

Numbrivahemiku lõpp:

Numbri osaline algus:

Kokku leiti **4** kirjet.

Nr	Number
1	4400000
2	4400001
3	4400002
4	4400003

1

Süsteem väljastab **vabade numbrite loendi** numbriliikide kaupa.

**Märkus!** Kui on valitud numbriliik, numbrivahemiku algus ja lõpp või numbri osaline algus, siis infosüsteem kontrollib etteantud vahemiku või numbri osalise alguse numeratsiooniala kuuluvust numbriliiki. Mittekuuluvuse korral kuvab süsteem vastava veateate.

Otsingu tulemusi on võimalik printida paberkandjale ning salvestada CSV ja XML formaadis.

Kasutaja võib jätkata uue päringuga.

#### 4.4. Numbrilubade päring

**Numbrilubade** päringu abil leiab **NLO** kasutaja informatsiooni kõikide TTJA poolt väljaantud numbrilubade andmete kohta,

**Numbrilubade** päringu otsingusse saab sisestada numbriloo omaniku, loa oleku, numbriliigi või üksiknumbri.

Otsingukriteeriume võib valida ühe või enam või jätta üldse tühjaks.

Ühe kaupa määratud piirangutega kuvatakse ainult valitud kriteeriumile vastav tulemus (nt määratakse numbriloo omaniku nimi, kelle numbrilube soovitakse näha).



Kui otsingu lahtrid tühjaks jätta ja klikata nupule „Otsi“, kuvatakse kõik numbriload veeru „Loa number“ järgi kasvavalt.

NBA	
KASPAR LUTS TEST OP1	
Päringud	<b>Numbrilubade päring</b>
Numbrivahemikud	Numbriloo omanik: TEST OP1
Broneeritud numbrid	Loa olek:
Vabad numbrid	Numbriliik:
<b>Numbriload</b>	Üksiknumber:
Numbripäring	<input type="button" value="Otsi"/>
Load	
Kooskõlasta	
Numbrid	
Broneeri	
Vabasta	
Marsruutimisnumbrid	
Allalaadimine	
Sõnumite allalaadimine	
Numbriplaani allalaadimine	
Numbriliikuvus	
Välju	

Kuvatakse numbrilubade loend järgnevate andmetega

1. **NLO** (registrikood ja ärinimi)
2. Numbriliik
3. Numbriloo olek
4. Loa number
5. Väljaandmise aeg
6. Kehtivuse lõpu aeg
7. Numbrate kehtiv kogus (kasutamiseks lubatud max numbrate arv)
8. Number (ühe numbril põhisel loal- lühinumbrid, tunnuskoovid)
9. Broneeritud kogus (NLO poolt tegelikult broneeritud numbrate arv)
10. Vahe (numbrate kehtiva koguse ja tegelikult broneeritud numbrate koguse vahe)

### Numbrilubade päring

Numbriloo omanik:

Loa olek:

Numbriliik:

Üksiknumber:

Nr	Omanik	Numbriliik	Loa olek	Loa number	Väljaandmise aeg	Kehitivuse aeg	Kehitiv kogus	Number	Broneeritud kogus	Vahe
1	TEST OP1	Mobiiltelefoninumbrid	aktsepteeritud	1234	2.02.2009	2.02.2010	30	29	1	
2	TEST OP1	Numeratsiooniala "800" teenusnumber	aktsepteeritud	3456	4.02.2009	4.02.2010	5	4	1	

Otsingu tulemusi on võimalik printida paberkandjale ning salvestada CSV ja XML formaadis.

Kasutaja võib jätkata uue päringuga.

#### 4.5. Numbripäring

**Numbripäringu** abil leiab **NLO** kasutaja informatsiooni konkreetse numbriloo kuuluvuse kohta. Numbripäringusse tuleb sisestada otsitav number ilma tühikuteta ja ilma riigikoodita.

### NBA

KASPAR LUTS  
TEST OP1


Päringud
 

Numbrivahemikud
 Broneeritud numbrid
 Vabad numbrid
 Numbriload
 **Numbripäring**
 Load
 Kooskõlasta
 Numbrid
 Broneeri
 Vabasta
 Marsruutimisnumbrid
 Allalaadimine
 Sõnumite allalaadimine
 Numbriplaani allalaadimine
 Numbriliikuvus
 Välju

### Numbripäring

Number:

Sisestades numbri ja klikates nupule „Otsi“, kuvatakse otsingu tulemused:



**Numbripäring**

Number: 81000400

Number kuulub järgmisele operaatorile:  
Kood: 12345678  
Nimi: TEST OP1

Tühjenda Otsi

**Märkus!** Numbripäringu järgi kuulub number endisele omanikule ka veel 6 kuud pärast numbri broneeringust vabastamist (see on numbri puhkuse aeg). 6 kuu möödumisel muutub number vabaks ning numbrit on võimalik uuesti broneerida teistel sideteenuse osutajatel.

Kasutaja võib jätkata uue päringuga.

## 5. LOAD

### 5.1. Numbrilubade kooskõlastamine

Numbrilubade kooskõlastamist alustatakse menüüpunkt „Load“ valikust „Kooskõlasta“.



**NLO kasutaja** ekraanil olevasse menüüpunkti „Load“ valikusse „Kooskõlasta“ kuvatakse TTJA poolt temale antud numbriluba (-load), mis on olekus „aktsepteerimise ootel“ ja „vabastamise ootel“.

Kooskõlastamisele kuuluvaid lube võib olla üks või mitu. Süsteem kuvab vastava numbriluba numbrit, omaniku, numbriluba oleku, numbriliigi, üksiknumbri põhise numbrit korral konkreetse numbrit, loa kehtiva koguse, broneeritud koguse ning loa kehtivuse alguse ja lõpu kuupäeva. Kooskõlastamine käib ühe loa kaupa, selleks peab **NLO kasutaja** valima numbriluba, mida ta soovib kooskõlastama hakata, vajutades selleks loa numbrile.

NBA

KASPAR LUTS  
TEST OP1

Päringud

Numbrivahemikud

Broneeritud numbrid

Vabad numbrid

Numbriload

Numbripäring

Load

Kooskõlasta

Numbrid

Broneeri

Vabasta

Marsruutimisnumbrid

Allalaadimine

Sõnumite allalaadimine

Numbriplaani allalaadimine

Numbriliikuvus

Valju

Kooskõlastamist vajavad numbriload

Loa number	Omanik	Loa olek	Numbriliik	Üksiknumber	Loa kehtiv kogus	Broneeritud kogus	Väljaandmise aeg	Kehtivuse aeg
NLT789	TEST OP1	aktsepteerimise ootel	Numeratsiooniala "900" teenusnumber		5	0	30.04.2009	30.04.2010

NBA

KASPAR LUTS TEST OP1	
Päringud	
Numbrivahemikud	
Broneeritud numbrid	
Vabad numbrid	
Numbriload	
Numbripäring	
Load	
Kooskõlasta	
Numbrid	
Broneeri	
Vabasta	
Marsruutimisnumbrid	
Allalaadimine	
Sõnumite allalaadimine	
Numbriplaani allalaadimine	
Numbriliikuvus	
Välju	

## Numbrilõa kooskõlastamine

Numbrilõa staatus:

aktsepteerimise ootel

### Numbrilõa päise andmed

Loa number:

NLT789

Numbriliik:

Numeratsiooniala "900" teenusnumber

Numbrilõa omanik:

TEST OP1

### Numbrilõa sisu andmed

Kogus:

5

Väljaandmise aeg:

30.04.2009

Kehtivuse aeg:

30.04.2010

Aktsepteeri

Lükka tagasi

Tagasi

Pärast **NLO kasutaja** poolt loa andmete ülevaatamist on tal võimalus luba aktsepteerida või numbriluba märgitud andmetega mitte nõustumise korral tagasi lükata. Tagasilükkamise

korral tuleb NLO kasutaja poolt täita väli „Täpsustage märkus“, kuhu sisestatakse tagasilükkamise põhjus ning seejärel kinnitada tegevusega OK. Numbriloe andmeid ei saa NLO kasutaja ise muuta.

KASPAR LUTS TEST OP1	
Päringud	<b>Numbriloe koostöölastamine</b>
Numbrivahemikud	Numbriloe staatus: aktsepteerimise ootel
Broneeritud numbrid	<b>Numbriloe päise andmed</b>
Vabad numbrid	Loa number: NLT789
Numbriload	Numbriliik: Numeratsiooniala "900" teenusnumber
Numbripäring	Numbriloe omanik: TEST OP1
Load	<b>Numbriloe sisu andmed</b>
Koostöölasta	Kogus: 5
Numbrid	Väljaandmise aeg: 30.04.2009
Broneeri	Kehtivuse aeg: 30.04.2010
Vabasta	Täpsustage märkus: koguse nr on vale, taotluse esitasime 15 numbriloe kasutamiseks
Marsruutimisnumbrid	
Allalaadimine	
Sõnumite allalaadimine	
Numbriplaani allalaadimine	
Numbriliikuvus	
Välju	
	Lükka tagasi Tagasi

Aktsepteerimisele kuuluvate lubade kohta saadab süsteem **NLO kasutaja** kontaktisikule e-kirja *subjektiga: Numbriloe koguse suurendamine, lühinumbri (numbriliik) broneerimine* - numbrite koguse suurendamise või lühinumbri broneerimise aktsepteerimiseks ja *subjektiga: numbriloe koguse langetamine* - numbrite koguse vähendamise aktsepteerimiseks ja numbrite koguse vähendamiseks broneeritud numbrite vabastamise teel.

Saatja: nbalog@tja.ee	Saatmisaeg: N 30.04.2009 12:14
Adressaat: [redacted]	
Koopia:	
Teema: Numbriloe koguse suurendamine	
<p>Numbriloe omaniku regnr: 12345678            Numbriloe omaniku ärinimi: TEST OP1            Loa number: NLT789            Numbriliik: Numeratsiooniala "900" teenusnumber Väljastamise aeg: 30.04.2009 Kehtivuse aeg: 30.04.2010            Loa kehtiv kogus: 5 Lisanduv numbrite arv: 5 Tegelikult broneeritud numbrite arv: 0            Muudatuse jõustumise aeg: 1.05.2009 12:13:32</p> <p>Registry number of the numbering authorization owner: 12345678 Trade name of the authorization owner: TEST OP1            Numbering authorization number: NLT789 Number type: Premium rate service (900 service) number</p>	

või



Saatja: nbalog@tja.ee Saatmisaeg: E 4.05.2009 13:27  
Adressaat: [redacted]  
Koopia:  
Teema: Numbriloe koguse langetamine

Numbriloe omaniku regnr: 12345678  
Numbriloe omaniku ärinimi: TEST OP1  
Loa number: 3456  
Numbriliik: Numeratsiooniala "800" teenusnumber Väljastamise aeg: 4.02.2009 Kehtivuse aeg: 4.02.2010 Loa kehtiv kogus: 3 Vähendatud numbrite arv: 2 Tegelikult broneeritud numbrite arv: 4 Muudatuse jõustumise aeg: 5.05.2009 13:26:45

Registry number of the numbering authorization owner: 12345678 Trade name of the authorization owner: TEST OP1 Numbering authorization number: 3456 Number type: Free phone service (800 service) number

Süsteem saadab TTJA kasutajale mitte aktsepteerimise kohta teated *subjektiga: numbriloe andmete mitte aktsepteerimine*, milles on toodud **NLO kasutaja** poolt põhjendus mitte aktsepteerimise kohta; muud väljad sõnumis saadetakse kaasa muutmata kujul.

Saatja: nbalog@tja.ee Saatmisaeg: N 30.04.2009 13:41  
Adressaat: [redacted]  
Koopia:  
Teema: Numbriloe andmete mitte aktsepteerimine

Numbriloe omaniku regnr: 12345678  
Numbriloe omaniku ärinimi: TEST OP1  
Loa number: NLT789  
Numbriliik: Numeratsiooniala "900" teenusnumber Väljastamise aeg: 30.04.2009 Kehtivuse aeg: 30.04.2010 Loa kehtiv kogus: 5 Tegelikult broneeritud kogus: 0  
Vahe: 5  
Märkus: koguse nr on vale, taotluse esitasime 15 numbri kasutamiseks

**Märkus!** **NLO kasutaja** kooskõlastamisele kuuluva numbriloe andmeid muuta ei saa; sisestada saab vaid märkuse.

**Märkus!** Kui broneeritavate **numbrite saldo on negatiivne** e numbriluba on olekus „vabastamise ootel“ ja NLO kasutaja soovib siiski seda luba aktsepteerida, siis süsteem annab järgneva veateate: „Ei saa hetkel luba aktsepteerida. Kontrolli broneeritud numbrite arvu!“ ning ei luba numbriluba enne numbrite arvu korrigeerimist (vastava arvu ulatuses numbrite vabastamist) aktsepteerida.

Pärast numbrite arvu korrigeerimist on NLO kasutajal võimalus vabastamise ootel olevat numbriluba kooskõlastada (aktsepteerida).

Pärast aktsepteerimist teostab süsteem **NLOle** antud numbriliigi saldo arvutuse (juhul kui on tegemist numbriloe olekuga „vabastamise ootel“) numbriloe kehtivast kogusest lahutades tegelikult broneeritud koguse selle numbriliigi jaoks.

**NLO kasutaja** võib jätkata uue numbriloe aktsepteerimisega.

**NLO kasutaja** poolse numbriloe kooskõlastamise **tagasilükkamise korral** salvestab süsteem **NLO kasutaja** märkuse ning vastamise märke (märkides ära aja ja tagasilükkaja nime) numbriloe juurde. Süsteem peatab aktsepteerimise/ vabastamise ootamise taimerit.

Seejärel moodustab ja saadab süsteem teate tagasilükkamise kohta, märkides ära **NLO** nime, registrikoodi, loa numbrit, numbriliigi, broneeritud numbrite arvu, ühe numbrit põhistel lubadel konkreetse numbrit ning loa väljastamise aja ja märkuse **TTJA kasutaja** e-mailile.

**Märkus!** Loa tagasilükkamisel järgneb uus kooskõlastuse ring, kusjuures aluseks on tagasilükatud luba juba õigete andmetega.

## 6. NUMBRID

### 6.1. Vabastamine

Antud tegevus võimaldab **NLO-l vabastada/tühistada broneeritud numbreid** äramärkimise teel.

**Märkus!** Vabastada saab broneeritud numbreid kogusepõhiste numbriliikide lubadel ning kui loa kogus võimaldab vabastamist (tegelikult broneeritud kogus >0).

**NLO** näeb ainult temale (millise sideettevõtja kasutajaks ta on süsteemis registreeritud) väljastatud numbrilube.

Sama toimingut kasutab ka **TTJA** kui järelevalve käigus selgub **TTJA** poolt numbrite vabastamise vajadus (vabastamine toimub ühe konkreetse numbriloe kontekstis).

**Numbrit broneeringu tühistamiseks ehk numbrit vabastamiseks** kuvab süsteem **NLO** kasutajale loendi kõikidest võimalikest numbrilubadest, mille alusel ja ulatuses on tal võimalus broneeritud numbreid vabastada. Loend kuvatakse numbrilubadest numbriliikide kaupa, märkides ära vastava numbriloe numbrit, omaniku nime, numbriloe oleku, numbriloe väljaandmise ja kehtivuse aja.

Kuvatud numbrilubade loendist peab **NLO** kasutaja valima ühe numbriloe, millel märgitud broneeritud numbrite arvu ulatuses ta saab numbreid vabastada.

NBA								
KASPAR LUTS TEST OP1								
Päringud	Numbrit vabastamine							
Numbrivahemikud								
Broneeritud numbrid								
Vabad numbrid								
Numbriload								
Numbripäring								
Load								
Kooskõlasta								
Numbrid								
Broneeri								
Vabasta								
Marsruutimisnumbrid								
Allalaadimine								
Sõnumite allalaadimine								
Numbriplaani allalaadimine								
Numbriliikuvus								
Välju								

Loa number	Omanik	Loa olek	Numbriliik	Üksiknumber	Loa kehtiv kogus	Broneeritud kogus	Väljaandmise aeg	Kehtivuse aeg
1234	TEST OP1	aktsepteeritud	Mobiiltelefoninumbrit		30	29	2.02.2009	2.02.2010
3456	TEST OP1	aktsepteeritud	Numeratsiooniala "800" teenusnumber		5	4	4.02.2009	4.02.2010

Pärast vastava numbriloo valimist tuleb **NLO kasutajal** määrata vabastamisele kuuluvate broneeritud numbrite **numeratsioonivahemiku** algus/ lõpp või selle osaline algus.

**Broneeritud numbrite vabastamine - määra numeratsioonivahemik**

Algus:

81000400

Lõpp:

81000410

Numbri osaline algus:

Edasi

Tagasi

Pärast numeratsioonivahemiku määramist vajutades Edasi nuppu kontrollib süsteem vabastamist võimaldavate numbrite (olekus „broneeritud“ antud NLOle) olemasolu määratud vahemikus ning kuvab seejärel loendi vahemikku kuuluvatest NLOle broneeritud numbritest.

**Broneeritud numbrite vabastamine - numbrite loend**

Nr	Number	Vabasta
1	81000400	<input checked="" type="checkbox"/>
2	81000401	<input checked="" type="checkbox"/>
3	81000402	<input checked="" type="checkbox"/>
4	81000403	<input type="checkbox"/>
5	81000404	<input type="checkbox"/>
6	81000405	<input type="checkbox"/>
7	81000406	<input type="checkbox"/>
8	81000407	<input type="checkbox"/>
9	81000408	<input type="checkbox"/>
10	81000409	<input type="checkbox"/>
11	81000410	<input type="checkbox"/>

Märgi kõik

Tühjenda kõik

Kinnita

Tagasi

Igat kuvatud numbrit on võimalus märkida vabastamisele.



**NLO kasutajal** on võimalik numbri(te) broneeringu vabastamisel **märkida numbrid ühekaupa** või **märkida kõik** kuvatud numbrid, lisades vabastamisele kuuluva numbriga taha linnukese.

Samuti on **NLO kasutajal** võimalik numbri(te) broneeringu vabastamisel **eemaldada konkreetse numbriga** või **kõigi kuvatud numbrite** vabastamise märke- süsteem võtab numbriga märke maha ja kuvab numbriga(d) mittemärgitud. Negatiivse tulemuse korral annab süsteem vastava teate.

Seejärel peab NLO kasutaja kinnitama märgitud tulemuse, vajutades selleks nuppu „Kinnita“.

Positiivse tulemuse korral vabastatakse märgitud numbrid ning süsteem alustab ja salvestab ümberarvutuse vabastatud numbrite arvu osas, lahutades selle arvu NLOle varasemalt broneeritud numbrite arvust.

Iga vabastatud numbriga tekitatakse numbriga ja **NLO** vahel järgnevad seosed:

- Seos numbriga ja numbriloo omaniku vahel kantakse ajalukku
- Teostatakse vabastatud numbriga standardpikkuse kontroll ja puhkuse pikkuse arvutus, mis salvestatakse selle lõppemiseni (6 kuud) NLOsse.
- Number muudetakse olekusse „puhkusel“ või „kehtetu“
- Märgitakse registri kande aeg
- Märgitakse **NLO kasutaja** (vabastamise toiminguga tegija nimi)

Samal ajal kuvatakse ekraanile vabastatud numbrite loend

Alltoodud numbrid on vabastatud!

Nr	Number
1	81000400
2	81000401
3	81000402

Tagasi

ning alustatakse numbrite broneeringu vabastamise kinnituse **teate** moodustamist. Teates märgitakse ära **NLO** nimi, registrikood, loa number, numbriliik, vabastatud numbrite arv, vabastaja nimi, numbriga olek „Puhkusel“ või „Kehtetu“, numbrite loend ning saadetakse **NLO kasutaja** e-mailile.

**Märkus!** Juhul, kui ei leita eelnevalt määratud **NLO kasutaja** e-maili aadressi, kuvab süsteem vastavasisulise teate numbrite vabastamise kinnituse kohta **NLO kasutaja** ekraanile.

**NLO kasutaja** võib jätkata numbrite broneeringu vabastamisel uue vahemiku määramisega või uue numbriloo valikuga.

## 6.2. Numbrite broneerimine

**NLO** saab broneerida numbreid **kehtivate** (olekutes „aktsepteeritud”, „pikendamisel”) kogusepõhiste numbrilubade alusel, loal märgitud numbrite arvu ulatuses.

Broneerida saab numbreid vastavalt numbriliigi numeratsioonialaga seotuse ja numeratsiooniala broneeritavuse tunnusele ning numeratsiooniala/ numbrivahemiku standardpikkusele.

**NLO kasutaja** näeb ning saab broneerida ainult temale (millise sideettevõtja kasutajaks ta on süsteemis registreeritud) kuuluvate numbriliigi kohaste lubade piires.

**Numbrite broneerimiseks** kuvab süsteem **NLO** kasutajale loendi kõikidest numbrilubadest, mille alusel on tal võimalus numbreid broneerida.

Süsteem kuvab loendi numbrilubadest numbriliikide kaupa, märkides ära vastavalt

- numbriloo numbril, omaniku nime, numbriloo oleku, numbriloo väljaandmise ja kehtivuse aja.

Kuvatud numbrilubade loendist peab **NLO** kasutaja valima ühe numbriloo, millel märgitud numbrite arvu ulatuses ta soovib vabasid numbreid broneerida.

KASPAR LUTS TEST OP1		Numbrite broneerimine						
Paringud								
Numbrivahemikud								
Broneeritud numbrid								
Vabad numbrid								
Numbriload								
Numbripäring								
Load								
Kooskõlasta								
Numbrid								
Broneeri								
Vabasta								
Marsruutimisnumbrid								
Allalaadimine								
Sõnumite allalaadimine								
Numbriplaani allalaadimine								
Numbriliikuvus								
Valju								

Loa number	Omanik	Loa olek	Numbriliik	Üksiknumber	Loa kehtiv kogus	Broneeritud kogus	Väljaandmise aeg	Kehtivuse aeg
1234	TEST OP1	aktsepteeritud	Mobiiltelefoninumbrid		30	27	2.02.2009	2.02.2010
3456	TEST OP1	aktsepteeritud	Numeratsiooniala "800" teenusnumber		5	4	4.02.2009	4.02.2010

Klikates numbriloo numbrile kuvatakse numeratsioonialad, milles on võimalik soovitud numbriliiki numbrite broneerimine.

**NLO kasutaja** valib soovitud numeratsiooniala ning seejärel sisestab numbrivahemiku alguse/ lõpu või numbriloo osalise alguse, mille hulgest soovib numbreid broneerida.

## Numbrite broneerimine - määra numeratsioonivahemik

Algu:   
Lõpp:   
Numbri osaline algus:

Edasi

Tagasi

Vajutades „Edasi“ nuppu, kontrollib süsteem broneerimiseks sobivate numbrite (olekus ,vaba’, ,numbri puhkusel’) olemasolu vahemikus ja kuvab numbrite loendi vahemikku kuuluvatest broneerimiseks sobivatest numbritest (arvestades numeratsiooniala/ vahemiku numbrite standardpikkust), kuvades iga numbri taha võimaluse märkida number broneerimisele.

## Numbrite broneerimine - numbrite loend

Vali NSPC:   määramine kohustuslik!

Nr	Number	Broneeri
----	--------	----------

1	81101450	<input checked="" type="checkbox"/>
---	----------	-------------------------------------

2	81101451	<input checked="" type="checkbox"/>
---	----------	-------------------------------------

3	81101452	<input type="checkbox"/>
---	----------	--------------------------

4	81101453	<input type="checkbox"/>
---	----------	--------------------------

5	81101454	<input type="checkbox"/>
---	----------	--------------------------

6	81101455	<input type="checkbox"/>
---	----------	--------------------------

7	81101456	<input type="checkbox"/>
---	----------	--------------------------

8	81101457	<input type="checkbox"/>
---	----------	--------------------------

9	81101458	<input type="checkbox"/>
---	----------	--------------------------

10	81101459	<input type="checkbox"/>
----	----------	--------------------------

Märgi kõik

Tühjenda kõik

Kinnita

Tagasi

**Märkus!** Kohustuslik on täita väli 'Vali NSPC' (riigisisene signalisatsioonipunkti kood; *National Signalling Point Code*).

NSPC kood on marsruutimisnumbri üks komponentidest, millega identifitseeritakse broneeritud numbrilise asukoha riigisisene telefonijaam ning seda on vaja teada jaamadevaheliste tehniliste signaalide vahetamisel.

**Märkus!** Numbrile saab omistada ainult numbriloo alusel välja antud NSPC kood, mis on esitatud valiku loendis. Kui NLO-le ei ole väljastatud NSPC koodi numbriluba (800-, 900-teenusnumbrite kasutajad), tuleb numbriloo broneerimisel sisestada NSPC kood 0000 ja kinnitada valik vastates 'Jah' kui süsteem kinnitust küsib.

NSPC koodi sisestamisega omistatakse broneeritavale numbrile marsruutimisnumber, mis koosneb kokku kolmest komponendist: marsruutimisnumbri prefiksist 981, riigisisest tähenduslikust numbrist (broneeritav number) ning NSPC koodist. Esimesed kaks komponenti on NBAs vaikeväärtusena sisestatud.

Enne NLOle soovitud numbrite lõplikku broneerimist ja neile marsruutimisnumbrite salvestamist kontrollib süsteem sisestatud NSPC koodile kehtiva numbriloo olemasolu ning selle kuuluvust numbriloo omanikule.

Numbriloo omanikule mitte kuuluva koodi korral informeerib süsteem sellest andmete sisestajast ning küsib kinnitust andmete õigsuse kohta kuvades järgneva teate

Valitud NSPC kood ei kuulu numbriloo omanikule. Kas olete kindel, et soovite selle NSPC koodi omistada?

Vali NSPC:

'Jah' vastuse korral salvestab süsteem broneeritud numbrite ning neile omistatud marsruutimisnumbrite andmed ning tekitatakse seos broneeritud numbriloo ja sellele omistatud marsruutimisnumbri vahel, märgitakse registri kande aeg ning toimingute teostaja.

Süsteem kuvab seejärel NLO kasutaja ekraanile broneeritud numbrite ja neile omistatud marsruutimisnumbrite andmete kohta vastava kinnituse.

Alltoodud numbrid on broneeritud!		
Nr	Number	Marsruutimise number
1	81101450	9811781101450
2	81101451	9811781101451
Marsruutimisnumbrid		Tagasi

**Märkus!** Kehtiva numbriloo puudumise korral annab süsteem NLO kasutajale vastava veateate.

**Märkus!** Teisaldatud numbrite ümberbroneerimine ning neile omistatud marsruutimisnumbrite ülekandmine NBAsse toimub automaatselt NBA NL-st ning seos vana numbriloo omanikuga muutub seoseks uue numbriloo omanikuga. Kasutaja võib jätkata uue päringuga või alustada broneeritud numbrite marsruutimisnumbrite omistamisega (muutmisega).

Marsruutimisnumbrite omistamiseks või muutmiseks tuleb vajutada nuppu „Marsruutimisnumbrid“

### 6.3. Marsruutimisnumbrite haldus

Marsruutimisnumbrite haldus algab otsingu vaatega.

Süsteem kuvab broneeritud numbrite otsingu parameetrid

- Numbriliik,
- Numbrivahemiku algus
- Numbrivahemiku lõpp
- Numbri osaline algus.

**Märkus!** Valitud peab olema vähemalt vahemiku algus/lõpp või selle osaline algus. Kasutaja valib väljastuse „Otsi“ ja käivitab päringu.

Süsteem teostab kehtivate broneeritud numbrite olemasolu kontrolli. Mitte olemasolu korral annab süsteem vastava veateate ja töö jätkub samas sammus.

Määratledes otsingukriteeriumid ja klikates nupul „Otsi“ kuvatakse otsingutulemused veeru Number järgi kasvavalt.

**Marsruutimisnumbrite haldus**

Numbriliik: 

Mobiiltelefoninumbrid

Numbrivahemiku algus: 

81101450

Numbrivahemiku lõpp: 

81101451

Numbri osaline algus:

Otsi

Vali NSPC:

Nr	Number	Prefiks	NSPC kood	Number
1	81101450	<div>981</div>	<div>17</div>	<div>81101450</div>
2	81101451	<div>981</div>	<div>17</div>	<div>81101451</div>

1

Salvesta

Süsteem väljastab broneeritud numbrite loendi marsruutimise numbri omistamiseks kuvades iga numbri taha võimaluse sisestada:

- prefiksi (vaikeväärtusega 981)
- NSPC koodi (vaikeväärtusega kõige minimaalsem numbriloo omanikule kuuluv NSPC kood)
- riigisisese tähendusliku numbri (vaikeväärtusega broneeritud number)

Kasutaja sisestab broneeritud numbrite marsruutimise andmed, määratledes õige NSPC koodi etteantud loendist. Süsteem kontrollib sisestatud NSPC koodile kehtiva numbriloo olemasolu ning kuuluvust numbriloo omanikule.

Edasine töö jätkub analoogselt numbri broneerimise toimingus marsruutimisnumbrite omistamise tegevusele.

NSPC koodi saab muuta valides uue NSPC koodi ja klikates nimekirja lõpus asuvale nupule „Salvesta“. Salvestamine toimub kuvatavate lehekülgede kaupa.

**Märkus!** Klikates järgmisel lehel kuvatakse küll viimati valitud NSPC kood, kuid ilma nupu „Salvesta“ klikkamist seda koodi sel lehel ei salvestata.

**Märkus!** Marsruutimisnumbrite omistamist broneeritud numbritele või olemasolevate muutmist saab teha ka avalehe menüü valiku „Marsruutimisnumbrid“ kaudu.

KASPAR LUTS TEST OPI	
Päringud	<b>Marsruutimisnumbrite haldus</b>
Numbrivahemikud	Numbriliik: <input type="text" value="Mobiiltelefoninumbriid"/>
Broneeritud numbrid	Numbrivahemiku algus: <input type="text" value="81101450"/>
Vabad numbrid	Numbrivahemiku lõpp: <input type="text" value="81101451"/>
Numbriload	Numbri osaline algus: <input type="text"/>
Numbripäring	<input type="button" value="Otsi"/>
Load	
Kooskõlasta	
Numbrid	
Broneeri	
Vabasta	
<b>Marsruutimisnumbrid</b>	
Allalaadimine	
Sõnumite allalaadimine	
Numbriplaani allalaadimine	
Numbriliikuvus	
Välju	

#### 6.4. Broneeritud numbrite allalaadimine

Broneeritud numbrite allalaadimine algatatakse avalehe menüü valiku „Allalaadimine“ kaudu.

**KASPAR LUTS**  
TEST OP1

Päringud

- Numbrivahemikud
- Broneeritud numbrid
- Vabad numbrid
- Numbriload
- Numbripäring
- Load
- Kooskõlasta
- Numbrid
- Broneeri
- Vabasta
- Marsruutimisnumbrid
- Allalaadimine**
- Sõnumite allalaadimine
- Numbriplaani allalaadimine
- Numbriliikuvus
- Välju

### Broneeritud numbrite allalaadimine

Numbriloa omanik: TEST OP1

Numbriliik: Mobiiltelefoninumbriid

Algusekuupäev: 01.03.2009

Ainult teisaldused: ☐

Faili formaat: CSV

Lae

Broneeritud numbreid saab NBA-st allalaadida ning salvestada fail broneeritud numbrite andmetega kas täismahus või ainult muudatused etteantud kuupäevast alates, sh ka teisaldatud numbreid CSV või XML formaadis. Otsingut saab piirata NLO, numbriliigi, alguskuupäeva, staatusega teisaldused või broneeritud järgi.

**Märkus!** Andmeid saab pärida ning allalaadida jooksva kuul (1 kuu) teostatud muudatuste kohta.

Määratledes otsingu parameetrid ja klikates nupule „Lae“, koostatakse fail ja küsitakse, kas soovite seda faili salvestada, avada või loobute.

Süsteem moodustab faili vastavalt otsingu parameetritele ja formaadile (CSV või XML) esitades failis järgmised andmed:

- Number
- Numbriliik
- Numbriloa omanik (registrikood)
- Registrikande aeg
- Marsruutimisnumber (prefiks, NSPC kood, riigisisene tähenduslik number)

Number	Numbriliik	Numbriloa omanik	Registri kande aeg	Prefiks	Signaal	Riigi tC#henduslik kood
81101450	Mobiiltelefoninumb	12345678	7.04.2009	981	17	81101450
81101451	Mobiiltelefoninumb	12345678	7.04.2009	981	17	81101451



## 6.5. Numbriplaani allalaadimine

Kogu numbriplaani allalaadimine annab NLO-le võimaluse laadida ning salvestada kogu andmebaasis olev info broneeritud numbrite kohta.

Numbriplaani allalaadimine algatatakse avalehe menüü valikust „Numbriplaani allalaadimine“ kaudu.

Numbriplaani infot saab allalaadida ning salvestada täismahus, ilma piiranguteta, CSV või XML formaadis.

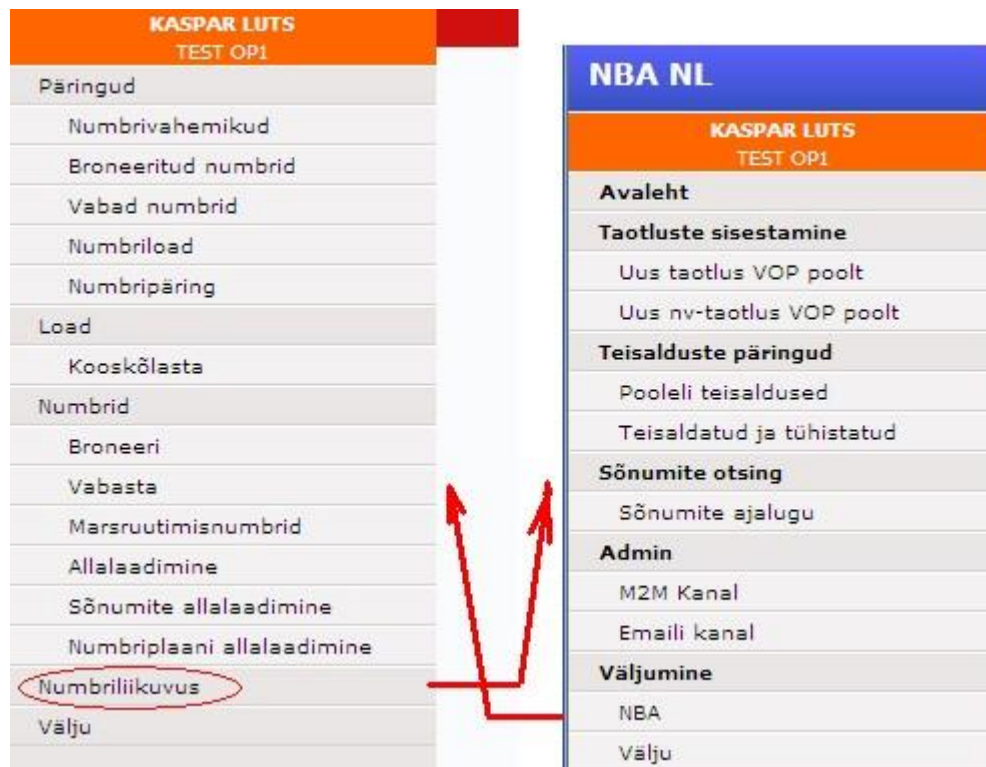
**Märkus!** Numbriplaani allalaadimise infot uuendatakse 1 kord kuus jooksva kuu esimesel kuupäeval.

The screenshot displays a web application interface. On the left is a vertical menu with the header 'KASPAR LUTS TEST OP1'. The menu items include: Päringud, Numbrivahemikud, Broneeritud numbrid, Vabad numbrid, Numbriload, Numbripäring, Load, Kooskõlasta, Numbrid, Broneeri, Vabasta, Marsruutimisnumbrid, Allalaadimine, Sõnumite allalaadimine, **Numbriplaani allalaadimine** (circled in red), Numbriliikuvus, and Välju. The main content area is titled 'Numbriplaani allalaadimine'. It contains a label 'Faili formaat:' followed by a dropdown menu currently showing 'CSV'. Below the dropdown is a button labeled 'Lae'.



## 7. NUMBRILIIKUVUS

Menüü valiku „Numbriliikuvus“ kaudu siseneb NLO kasutaja NBA NL moodulisse, mille kaudu tagatakse numbriliikuvuse nõude täitmine. NBA NL Sideteenuse osutaja kasutusjuhend on koostatud eraldi dokumendina, mille võib leida TTJA veebilehelt.



## 8. VÄLJU

Valik võimaldab rakendusest väljuda.